

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
(ДСЗН СМР)

вул. Харківська, 35, м. Суми, 40035, тел. (0542) 787 100

E-mail: dszn@smr.gov.ua, web: dszn.smr.gov.ua
Код ЄДРПОУ 26440890

11.07.2025 № 12.01-26/3094/10

на № _____ від _____

Голові постійної комісії з
питань охорони здоров'я,
соціального захисту населення,
освіти, науки, культури,
туризму, сім'ї, молоді та спорту
Сумської міської ради

Валентині ДОМІНАС

Інформація
на виконання пункту 7 Плану
роботи постійної комісії з питань
охорони здоров'я, соціального
захисту населення, освіти, науки,
культури, туризму, сім'ї, молоді та
спорту Сумської міської ради
на 2025 рік

Інформація про діяльність
Департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради із
забезпечення соціального захисту населення Сумської міської
територіальної громади
за 6 місяців 2025 року

Одним із пріоритетних напрямів соціальної політики залишається всебічна підтримка мешканців громади шляхом послідовності у здійсненні заходів щодо надання державних та місцевих соціальних гарантій та додаткових виплат.

Бюджет департаменту на 2025 рік становить 658,5 млн. гривень, відкрито 53 рахунки в органах Державного казначейства України. Станом на 01.07.2025 профінансовано по всіх напрямкам на 482,7 млн. гривень, або 73,3% від передбачених на рік асигнувань.

Департаментом забезпечено прийом громадян не тільки з організацією зручних умов заявникам для подачі документів, а також забезпечено **якість прийому громадян й оперативність прийняття рішень, надання кваліфікованих, ґрунтовних роз'яснень та консультацій.**

Прийом громадян здійснюється в Громадській приймальні департаменту та на віддалених робочих місцях, максимально проводиться роз'яснювальна робота та комунікація з мешканцями за телефонами та різними месенджерами, **вживаються всі заходи по своєчасній підготовці документів** для призначення та виплати державних та місцевих соціальних гарантій.

Для створення належних умов по організації прийому громадян в департаменті працює Електронна черга, яка надає можливість отримувати талони попереднього запису на прийом і в день звернення, і за вибором заявника в будь-який інший день.

У загальному підсумку надано майже 127 тисяч послуг соціального характеру щодо оформлення документів для призначення та виплати різних видів державної та місцевих допомог, а також з питання отримання гуманітарної допомоги, з них:

- **у Громадській приймальні департаменту та на віддалених робочих місцях департаменту прийнято 75 543 мешканця громади;**
- **надано майже 25 тисяч консультацій з різних питань соціального захисту.**

Працівники департаменту також залучаються до евакуаційних заходів, які проводяться Сумською районною військовою адміністрацією, в частині оформлення евакуйованого населення, яке залишається на проживання в Сумській міській територіальній громаді, як внутрішньо переміщених осіб. Прийом здійснюється в Транзитному пункті координації гуманітарного реагування Громадської організації «Плурітон» за адресою: м. Суми, вул. Ковпака, буд. 7. Так, протягом звітного періоду на транзитному пункті було видано довідок про взяття на облік ВПО – **4 585**, і прийнято **3 238** заяв для оформлення допомоги на проживання.

В департаменті **функціонує кімната для перебування дітей та кімната для батьків з дітьми**, що забезпечує комфортні умови для батьків з дітьми, які звертаються за оформленням різних видів державних та місцевих гарантій, а саме: на час перебування в департаменті наявна можливість залишити дитину тимчасово без супроводу батьків в ігровій кімнаті та, за необхідності, усамітнитися для годування та переодягання маленьких дітей: з початку року ними скористувалися **47** відвідувачів, у тому числі **16** батьків скористувались кімнатою для перебування дітей на час оформлення документів, **31** особа скористалася кімнатою для годування.

Різними видами державної соціальної допомоги користуються **12 106 сімей**, зокрема з числа малозабезпечених, сімей з дітьми, сімей осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю, яким призначено та профінансовано допомоги на **194,9 млн. гривень**. Навіть в умовах воєнного стану фінансування проводилось своєчасно, **заборгованість не виникала.**

В 2025 році взято на облік як внутрішньо переміщених осіб **7 772** громадянина, знято з обліку **4 189** переселенців. Всього як внутрішньо

переміщені особи на обліку перебуває **34 840 осіб**, в тому числі **30 275** переселенців, які отримали такий статус з початку повномасштабної війни - з них **23 647 - мешканці прикордонних громад Сумського району**.

Більшість внутрішньо переміщених осіб, як і раніше, складають **мешканці з прикордонних територій Сумської області** (з **Краснопільської громади на обліку 8 028 чол.**, з **Білопільської громади на обліку 7 413 чол.**, з **Хотінської громади на обліку 2 946 чол.** з **Юнаківської громади на обліку 2 605 чол.**, з **Миропільської громади на обліку 2 360 чол.**, з **Ворожбянської громади на обліку 2 251 чол.**).

За отриманням **щомісячної допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам** звернулось **7 484 осіб**, що на **2 053** особи більше, ніж за звітній період в 2024 році (5431). **Збільшення кількості прийнятих в 2025 році заяв на призначення допомоги на проживання ВПО пов'язане з евакуацією населення з прикордонних населених пунктів Сумської області та необхідністю подання документів на наступний шестимісячний період.**

Нараховано **допомоги на проживання 12 193 сім'ям** внутрішньо переміщених осіб на **231,5 млн. гривень**.

З метою забезпечення першочергових потреб внутрішньо переміщених осіб, які прибувають до громади з території територіальних громад, що розташовані в районах бойових дій та тих, що в оточенні, рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.09.2022 № 374 (зі змінами) визначено **три приміщення гуртожитків навчальних закладів (251 місце)**, де можуть бути розміщені внутрішньо переміщені особи.

З початку року **послугами з тимчасового безоплатного розміщення у гуртожитках скористалась 305 внутрішньо переміщені особи**. На разі, у визначених гуртожитках навчальних закладів **проживає 154 сім'ї (212 чол.)**, з них **42 сім'ї (65 осіб) проживають безоплатно**.

По всіх переселенцям, які звертаються до департаменту та тим, хто тимчасово проживає в гуртожитках громади, **проводиться первинне та періодичне виявлення їх потреб** та, відповідно, вживаються заходи в межах можливостей департаменту по їх задоволенню, зокрема: всі, хто проживають в гуртожитках, **додатково забезпечуються продуктами харчування** через терцентр «Берегиня».

Також в рамках експериментального проекту Міністерства соціальної політики України, протягом звітнього періоду підготовлено документи та направлено 3 внутрішньо переміщених особи до спеціалізованого санаторію «Слава» в м. Миргород, в якому в період до 6 місяців вони будуть отримувати безоплатно послуги з проживання та соціальні послуги. У звітному періоді, п'ять осіб отримують соціальні послуги в рамках проекту.

В приміщенні **Простору для ВПО**, обладнаному в рамках укладеного з Представництвом Датської ради у справах біженців в Україні Меморандуму про співпрацю, проводяться зустрічі ВПО з представниками Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості та Державного навчального закладу «Сумський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості». З початку 2025 року проведено вже 6 таких зустрічей для більш як 60 ВПО, де обговорені питання щодо сприяння в працевлаштуванні та інших форм

державної підтримки, видів послуг служби зайнятості, стану місцевого ринку праці та організації професійного навчання. Зустрічі мають інформаційний та консультаційний характер.

В громаді створена та діє **Рада внутрішньо переміщених осіб**, головою, заступником голови та лівовою часткою членів якої є саме внутрішньо переміщені особи. Як результат спільної роботи, організовано проведення та прийнято участь у 2 засіданнях даної Ради саме в Просторі для ВПО, під час якого розглянули моніторинговий звіт голови Ради «Наслідки воєнних злочинів російської федерації в Сумській громаді», обговорені такі пріоритетні питання, як можливості працевлаштування та послуги служби зайнятості для ВПО, створення комфортних та безпечних умов для життя останніх, надання допомоги на проживання ВПО у 2025 році з урахуванням прийнятих змін, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1507, планування звітності за пройдений рік роботи Ради та план адвокатури щодо забезпечення житлових прав внутрішньо переміщених осіб у Сумській міській територіальній громаді, затверджено дорожню карту для ВПО.

Працівники департаменту залучаються до евакуаційних заходів, які проводяться Сумською районною військовою адміністрацією, в частині **оформлення евакуйованого населення**, яке залишається на проживання в Сумській міській територіальній громаді, **як внутрішньо переміщених осіб** та, за їх бажанням, **сприяють в тимчасовому поселенні** до гуртожитків навчальних закладів, визначених рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради. Всього з початку проведення Сумською районною військовою адміністрацією евакуації населення з прикордонних районів Сумського району до нашої громади, департаментом прийнято участь **в 271 такому заході**, під час яких **прийнято 4 565 осіб**, з них **оформлено статус внутрішньо переміщених осіб 1 959 чол.** (3 982 особи вперше отримали довідку, 583 – переоформили довідки за іншими адресами фактичного проживання). **Сприяли поселенню** на тимчасове проживання до гуртожитків навчальних закладів, визначених рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради, **130 внутрішньо переміщеним особам з числа евакуйованих.**

Щоденно проводиться робота із членами сімей загиблих Захисників України: здійснюємо взаємодію та сприяємо їм у встановленні відповідного статусу, який в подальшому надає право на отримання пільг та інших соціальних гарантій: на сьогодні в громаді мешкає 1 311 членів сімей **660 загиблих Захисників України**, в тому числі з початку повномасштабного вторгнення рф обліковано **1 197 членів сімей 600 загиблих**. Всього в російсько-українській війні загинуло **762 мешканців громади** (з 24.02.2022 - 697 загиблих). Також на особливому контролі робота із **209 членів сімей 141 безвісти відсутнього військовослужбовця.**

Відповідний статус та пільгові посвідчення мають 1 216 членів сімей 572 загиблих, або 93% від загальної кількості потребуючих (з 24.02.2022 – пільгові посвідчення отримали 1 102 члена сімей 512 загиблих). Іншим – надана допомога у зборі необхідних документів від військових частин (направлені запити та/або готуються вже повторні запити до військових частин). Потребують вирішення встановлення статусу **95 членів сімей 88 загиблих**

Захисників України (з 2022 року - 7 чол. по 3 загиблим (дві справи в суді, по 1 добровольцю відсутні свідки), з 2023 року – 5 чол. по 2 загиблим (одна справа в суді, відсутні документи з військових частин), 2024 - 2025 роки - 83 чол. по 83 загиблим).

Сприяли в оформленні документів для отримання додаткових гарантій за рахунок коштів бюджету громади **841 членам сімей загиблих Захисників України** (89% осіб, яким встановлено статус, отримують за рахунок коштів громади додаткові соціальні виплати), **343 дітям загиблих оформлено виплату щомісячної допомоги** (на разі, таку допомогу щомісячно отримують 290 дітей).

571 член сімей загиблих Захисників України надали заяви для отримання матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань в розмірі по 10 тис. гривень (виплату отримали 260 осіб, в тому числі 178 членів сімей за заявами 2024 року).

При цьому звертаємо увагу на **недостатність коштів** для виплати даної допомоги: **кошти передбачені для виплати допомоги для 480 осіб (4,8 млн. гривень). Розрахунково додаткова потреба в коштах до кінця року становить 2 690 тис. гривень для 269 осіб** (в загальній сумі станом на 01.07.2025 необхідно 7,5 млн. гривень для 749 осіб). Питання на сьогодні не вирішено.

170 членів сімей загиблих Захисників України звернулись за отриманням матеріальної допомоги на виготовлення, встановлення **намогильної споруди** та елементів благоустрою на могилах загиблих Захисників України. **Кошти перераховано 167 особам, з яких 105 чол. вже замовили намогильні споруди.** На 2025 рік кошти передбачені на надання допомоги для встановлення намогильних споруд на могилах 180 загиблих Захисників України.

Організовано роботу комісії щодо розгляду заяв деяких категорій осіб про виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення, за результатами якої на **5 засіданнях** здійснено перерахунок розміру раніше призначеної грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення, **призначено відповідну компенсацію 9 особам з інвалідністю** внаслідок війни з числа Захисників України та прийнято рішення щодо виплати грошової компенсації **8 особам на суму 19,7 млн. гривень.**

9 осіб (2 члена сімей загиблих Захисників України, 1 особа з інвалідністю внаслідок війни з числа Захисників України, 2 особи з інвалідністю внаслідок війни з числа учасників бойових дій на території інших держав та 4 учасника бойових дій з числа внутрішньо переміщених осіб), які отримали грошову компенсацію в 2024 році, придбали житло (4 квартири в м. Суми, 1 квартира в м. Київ, 1 квартира м. Полтава, 1 квартира м. Чернівці, 1 квартира м. Буча та 1 квартира м. Івано-Франківськ).

Залишається потреба у виплаті грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення 5 особам з інвалідністю внаслідок війни з числа Захисників України на загальну суму 13,3 мл. гривень.

250 Захисників України звернулися з питання оформлення виплати допомоги у зв'язку із отриманням контузії чи поранення під час виконання

бойових завдань. На разі допомога перерахована 381 Захиснику України, з них 238 Захисникам по заявам 2024 року (по 11 805 гривень). Звертаємо увагу на відсутність фінансового ресурсу для виплати даної допомоги: всі кошти передбачені для виплати даної допомоги вже використано (4 497,7 тис. гривень). Розрахунково додаткова потреба в коштах станом на 01.07.2025 становить 1 263,1 тис. гривень для 107 осіб.

На контролі забезпечення 37 ветеранів технічними та іншими засобами реабілітації, з них 6 Захисників частково отримали засоби реабілітації та ще потребують 19 засобів, 7 осіб замовили, але ще їх не отримали, й ще 24 особи не зверталися до підприємств-виробників. Всього на обліку як потребуючі в засобах реабілітації перебувають 170 Захисників України, з них 21 особа звернулася з даного питання вперше в 2025 році. На разі, повністю отримали всі технічні засоби реабілітації 133 ветерана, які їх потребували (78% від загальної кількості потребуючих).

Вирішуємо питання надання послуг ветеранам та членам їх сімей щодо їх професійної адаптації. На 2025 рік департаменту передбачено 437,6 тис. гривень для здійснення відповідних заходів, яких має вистачити на навчання 30 осіб.

Відповідно до порядку надання таких послуг, які набули чинності в липні поточного року, право на професійну адаптацію мають особи, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, та члени сімей таких осіб, члени сімей загиблих ветеранів війни, члени сімей загиблих Захисників та Захисниць України. Головними умовами забезпечення професійної адаптації є відповідність навчання за актуальними на ринку праці професіями (спеціальностями), що користуються попитом на ринку праці, та наявність вакансій, на які потенційно може бути працевлаштована особа за результатами професійної адаптації.

Всього на обліку щодо отримання таких послуг перебуває 45 ветеранів. Вже навчання проходять 20 осіб (13 осіб на водіїв категорії «В», 3 чол. на категорію «С», 1 чол. на «D» та 3 фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб підвищують свою кваліфікацію).

Пункти соціальної та правової підтримки родин військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації, розгорнуті та працюють в департаменті та Центрі учасників бойових дій. Протягом звітного періоду надані роз'яснення щодо отримання соціальних послуг та соціального обслуговування, прийнято документи для надання матеріальної допомоги за рахунок коштів бюджету громади, надано консультації юриста та психолога 458 військовослужбовцям та 348 членам сімей військовослужбовців.

Визначено потреби 78 військовослужбовців, що вперше звернулися до Департаменту та Центру УБД з різних питань, яким надалі сприяли в оформленні документів на отримання різних видів державної та місцевих гарантій, соціальних послуг та гуманітарної допомоги.

На базі Центру учасників бойових дій працює «Сервісний офіс у справах ветеранів», в якому працювало двоє «помічників ветерана»,

діяльність яких запроваджена в рамках експериментального проекту (*фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб*). Помічники ветерана **надають консультації отримувачам послуг з питань соціального захисту, оцінюють потреби, формують особові справи отримувачів послуг, здійснюють індивідуальний супровід ветеранів щодо проходження МСЕК для встановлення інвалідності.**

Помічниками надано 507 послуг 457 ветеранам та членам їх сімей, членам сімей загиблих Захисників України (за час їх роботи з 07.01.2025 та 01.04.2025).

Всього помічниками ветеранів здійснюється супровід 77 ветеранів та 57 членів сімей, яким надається допомога в аналізі життєвої ситуації, визначенні основних проблем та реалізації їх вирішення.

В межах повноважень проводиться робота щодо соціального захисту найбільш вразливих верств населення, зокрема, осіб з інвалідністю, яких в громаді понад 21 тисяча осіб, з них 1 554 - це діти з інвалідністю.

297 осіб з інвалідністю отримали за I півріччя 2025 року в повному обсязі від потреби **компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів, мотоциколясок та на транспортне обслуговування (90,6 тис. гривень).**

Організована робота щодо прийому громадян та оформлення документів по забезпеченню технічними та іншими засобами реабілітації: прийнято 1 157 осіб, які надали 1 205 заяв на забезпечення 4 346 засобами реабілітації, всі документи оцифровані, сформовані справи направлені до Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

З метою проведення реабілітаційних заходів, які спрямовані на максимальну соціальну інтеграцію дітей з інвалідністю в суспільство, організовано роботу по оформленню документів та направленню дітей та осіб з інвалідністю на реабілітацію: з початку року вже направлено на реабілітацію до Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю 139 дітей з інвалідністю, 29 дітей з «групи ризику» та 5 осіб з інвалідністю, а також 5 осіб з інвалідністю направлено до інших реабілітаційних установ країни.

Співпрацюємо із 120 реабілітаційними установами щодо направлення дітей з інвалідністю на реабілітацію, для чого виділено відповідне фінансування з Державного бюджету України (3,1 млн. гривень). Оформлено 107 договорів та направлено на реабілітацію 95 дітей з інвалідністю, з яких 76 - вже завершили курс реабілітації. Всього представники 185 дітей звернулися з даного питання.

Проводиться робота по комплексному визначенню ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг, для подальшого розрахунку права громадянина, який надає соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, на виплату відповідної компенсації: 548 громадян, які претендують на отримання компенсації як фізичний особі, що здійснює надання соціальних послуг, надали документи для визначення індивідуальних потреб осіб, за якими здійснюється догляд. Працівниками департаменту за участі працівників закладів охорони здоров'я здійснено з виходом за місцем проживання 544 осіб, які потребують догляду,

комплексне визначення ступеня їх потреб, в результаті всі особи набрали необхідну суму балів, яка підтверджує потребу в соціальних послугах. Дана компенсація виплачується за рахунок коштів бюджету громади і за 6 місяців поточного року **616 фізичним особам, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі, перераховано такої компенсації на 9,1 млн. гривень.**

Сприяємо в оформленні документів по отриманню соціальної послуги **стаціонарного догляду в інтернатних установах:** протягом року підготовлено клопотання та пакети документів для отримання путівки до інтернатного закладу на **23 осіб.**

Різні види допомог та компенсацій отримують **1 660 громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи,** яких нараховано та виплачено в повному обсязі на **4,3 млн. гривень.**

За рахунок коштів обласного бюджету **46 громадян** отримали безоплатно лікарські засоби по **200 рецептам** на 274,1 тис. гривень, а також **11 особам** проведено безоплатне зубопротезування на 51,6 тис. гривень.

Налагоджена співпраця із Головним управлінням Пенсійного фонду України в Сумській області щодо оформлення актів обстеження матеріально – побутових умов проживання мешканців громади для подальшого вирішення ними питання оформлення **житлової субсидії та пільги** при оплаті за житлово-комунальні послуги: всього **прийнято 553 заяви** для проведення обстеження домогосподарств від осіб, які звернулись за призначенням житлової субсидії, з яких **по 564 оформлено акти,** в тому числі і по тим заявам, які були подані ще наприкінці минулого року. Також **оформлено 284 акти про підтвердження фактичного місця проживання пільговика** для оформлення пільг при оплаті за ЖКП.

Проведено **12 976 перевірок** достовірності та повноти інформації про доходи та майновий стан громадян, які звернулися за призначенням державних соціальних виплат. У порівнянні з аналогічним періодом 2024 року загальна **кількість перевірок збільшилась на 9 % (11 804),** що пов'язано із значним обсягом проведених перевірок за підсумками верифікації даних. З виходом за місцем проживання одержувачів різних видів державних соціальних гарантій складено **1 918 актів.**

В громаді обліковується **1 224 багатодітних сім'ї, в яких виховується 3 938 дітей,** в т.ч.: 51 родина, де виховується 5 і більше дітей. Із загальної кількості сімей отримують соціальну допомогу на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях (на третю і кожную наступну дитину до досягнення 6-річного віку) - 770 сімей (63,0%).

Встановлено статус «багатодітна сім'я» вперше **99 сім'ям,** видано 98 посвідчень батьків багатодітних сімей та 161 - дітей з багатодітної сім'ї, подовжено 119 та 243 посвідчень відповідно.

За раніше поданими до Сумської обласної державної адміністрації клопотаннями про присвоєння почесного звання України **«Мати-героїня»** Указом Президента України від 09.05.2025 № 300 такий статус присвоєно **2 жінкам Сумської СМГ.** На разі, в громаді проживає **116 жінок, які мають почесне звання України «Мати-героїня».**

Надійшло 364 повідомлень про вчинення домашнього насильства по відношенню до 363 осіб, в тому числі відносно 54 осіб насильство відбувалося неодноразово. Слід зазначити, що 82% постраждалих від домашнього насильства – жінки.

Проводяться просвітницько-профілактичні заходи щодо популяризації сімейних цінностей, забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми. Налагоджено співпрацю з закладами освіти, культури, охорони здоров'я, громадськими організаціями. Із зазначеної тематики було оприлюднено 9 інформаційних матеріалів на вебсайті департаменту (<https://dszn.smr.gov.ua>) та у соціальних мережах Фейсбук і Телеграм.

Працівниками департаменту та Сумського міського центру соціальних служб організовано та взято участь у зустрічі з ГО «Дівчата». На зустрічі було представлено проект «Реагування на гендерно зумовлене насильство на рівні громад Сумської області», який реалізує ГО «Дівчата», обговорено питання співпраці, налагодження механізму перенаправлення та надання послуг мешканцям громади, які постраждали від домашнього насильства. **22.05.2025 підписано Меморандум про співпрацю і партнерство.**

Прийнято участь у заході, що був організований ГО «Дівчата» у партнерстві з ГО СЕМА Україна на якому учасники дізналися про досвід жінок, які пережили сексуальне насильство під час російсько-української війни та можливі шляхи допомоги постраждалим особам.

Здійснюється прийом заяв та документів на оздоровлення та відпочинок дітей пільгових категорій до ДП «Міжнародний дитячий центр «Артек» та у дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, що розташовані в карпатському регіоні, відповідно до Програми оздоровлення та відпочинку дітей Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки, затвердженої наказом Сумської міської військової адміністрації від 31 грудня 2024 року № 421-СМР (програмою передбачені видатки для оздоровлення та відпочинку 119 дітей пільгових категорій) та Обласної цільової соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей на 2025 рік (за попереднім розподілом виділено фінансування на 92 дитини). Протягом I півріччя 2025 року надійшло 623 заяви.

З початку оздоровчої кампанії 2025 року організовано направлення на оздоровлення та відпочинок 203 особи у тому числі 201 дитина пільгової категорії (23 дитини батько яких перебуває російському полоні, рахується безвісти зниклим, 72 дитини Захисників України, 17 дітей загиблих Захисником України, 17 дітей з числа внутрішньо переміщених осіб, 10 дітей з багатодітною сім'єю, 3 дитини з інвалідністю, 1 дитина осіб з інвалідністю, 2 дітей з малозабезпечених сімей, 11 дітей, які перебувають на диспансерному обліку, 5 талановиті та обдаровані дитини, 40 дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії), в т.ч.:

- 10 дітей – до ДП «Міжнародний дитячий центр «Артек» (за путівками, виділеними Міністерством соціальної політики України);
- 73 дитини – до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, розташованих в карпатському регіоні за рахунок бюджету Сумської МТГ;

- **43 дитини** до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, розташованих в карпатському регіоні, **відповідно до Обласної цільової соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей;**

- **25 осіб** (23 дитини та 2 матері) батько/чоловік яких перебуває у російському полоні, рахується безвісти зниклим або загиблим Захисником України - **на відпочинок у Туреччину відповідно до листа Департаменту з питань соціальної політики Сумської обласної державної адміністрації;**

- **12 дівчат-підлітків** з числа дітей пільгових категорій для відпочинку у дитячому таборі «Іллара» (Зарарпатська обл.) **відповідно до листа-запрошення, яке надійшло від ГО «Дівчата»;**

- **40 дітей** – до дитячого табору "Чілдренс лагі ленд" (с. Лумшори) **відповідно до запрошення БФ «Дитяча щаслива земля».**

Діти оздоровлюються в ДЗОВ ІЛЛАРА Львівської області, ТОВ «Туристично-оздоровчий комплекс «Едельвейс» Івано-Франківської області, дитячих таборах «Соколята-Буковель» та «Радість».

Коштом бюджету громади перераховано 940,8 тис. гривень за надані послуги по оздоровленню 56 дітей в дитячих закладах карпатського регіону (47,4% від передбачених коштів в 2,0 млн. гривень для оздоровлення 119 дітей).

Погоджено питання укладання договорів з дитячими закладами карпатського регіону про оздоровлення 123 дитини протягом липня 2025 року (27 дітей за путівками, виділеними Міністерством соціальної політики України, 77 дітей за рахунок коштів обласного бюджету, 19 дитини - бюджету громади).

Питання безробіття та зайнятості особливо гостро постали під час воєнного стану. Припинення або обмеження діяльності закладів торгівлі, громадського харчування, послуг, розваг та багатьох інших напрямків економічної діяльності негативно вплинуло на стан ринку праці.

Разом з тим, з початку 2025 року **ситуація у сфері зайнятості в громаді покращилась.**

За інформацією Сумської державної податкової інспекції в січні - травні 2025 року в громаді **створено 1 033 нових робочих місця, що більше ніж за відповідний період 2024 року на 351 місце (34%). Серед новостворених робочих місць: 552 – у 90 юридичних осіб та 481 трудових договорів укладено між 193 підприємцями та найманими працівниками. Найбільше робочих місць створено в торгівлі – 446 (43,2%), медичні послуги – 195 (18,9%), виробничій сфері – 75 (7,3%).**

За сприяння служби зайнятості **працевлаштовано на новостворені робочі місця та вакантні посади 1 292 особи, що менше ніж у I півріччі 2024 року на 280 осіб. Серед працевлаштованих безробітних 211 осіб мали додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, 60 осіб з інвалідністю, 16 учасників бойових дій, 184 внутрішньо переміщених особи.**

Станом на **01.07.2025 на обліку в Сумській філії Сумського обласного центру зайнятості перебувало 1 296 безробітних, що більше ніж на початок року на 73 особи (1 223).** При цьому, актуальна база вакансій збільшилась на **256 посад (в 1,7 рази) і налічувала 613 посад.** Навантаження на 1 вільне робоче місце – 2 безробітних.

Середній розмір допомоги по безробіттю у червні 2025 року складав **5 691, 40 грн.**, що більше на 2205,69 грн. (38,75%) порівняно з червнем 2024 року.

Залучено до виконання **суспільно-корисних робіт** в умовах воєнного стану на території громади **516 безробітних**, на їх оплату праці **спрямовано кошти** Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в сумі **9 214 тис. гривень**.

Колективні договори зареєстровано у 1 484 юридичних осіб, з них: 716 – на підприємствах торгівлі та побуту (48,2%), 196 – в освіті (13,2%), 151 – на промислових підприємствах (10,2%), 68 – в будівництві (4,6%) та інші.

З початку року зареєстровано **74 колективних договорів, змін та доповнень до них**, якими охоплено **6651 працюючих**.

Надано методичну допомогу щодо змісту, порядку укладання та реєстрації колективних договорів представникам **195 підприємств**. Проаналізовано стан виконання колективних договорів **121 суб'єктів господарювання**, сторони, що їх уклали, вважають, що колективний договір виконаний в повному обсязі.

Проведено 2 засідання міської комісії у справах альтернативної (невійськової) служби, на яких розглянуто питання проходження альтернативної служби 5 особами.

За результатами розгляду прийнято рішення про відмовлення в направлення на альтернативну (невійськову) службу – **4 особам**, оскільки вік заявників не відповідає вимогам частини першої статті 15 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» та враховуючи статтю 115 розділу XI Положення про підготовку і проведення призову громадян України на строкову військову службу та прийняття призовників на військову службу за контрактом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2002 року № 352 (зі змінами), якою визначено, що під час дії воєнного стану призов на строкову військову службу не проводиться, а Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» заміна військової служби під час дії на території України воєнного стану альтернативною (невійськовою) службою не передбачена, **1 особі**, через порушення пункту 4 розділу II постанови Кабінет Міністрів України від 10 листопада 1999 року № 2066 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо застосування Закону України «Про альтернативну (невійськову) службу» (зі змінами), статі 9 розділу II Закону України «Про альтернативну (не військову) службу» (подання заяви не за місцем проживання).

Виконуються програми соціального спрямування «Милосердя» та «Соціальна підтримка ветеранської спільноти», відповідно до яких окремим мешканцям територіальної громади надаються додаткові соціальні гарантії та пільги.

Відповідно до програми «Милосердя» профінансовано **67 млн. гривень**, що на 73,2% більше ніж фінансування видатків по програмі у відповідному періоді 2024 року (38,7 млн. грн.). Всього заходами програми охоплено більше 66 тисяч мешканців громади.

Із загальної суми **29,4 млн. гривень профінансовано** для здійснення деяких видатків для надання пільг окремим категоріям громадян, а саме:

пільговий проїзд, пільг на послуги зв'язку, інші пільги, що, до речі, задекларовано Законами України й мало б фінансуватися за рахунок коштів Державного бюджету, **або аж 44%** від загальної профінансованої суми по програмі.

853 особи отримали матеріальну допомогу по оплаті за житлово-комунальні послуги (1,5 млн. гривень): це Почесні донори України, особи з інвалідністю по зору 1, 2 групи, діти, хворі на онкологічні та рідкісні (орфанні) захворювання, особи з інвалідністю з дитинства 1 та 2 групи з діагнозом ДЦП та діти з інвалідністю з діагнозом ДЦП.

Виплачується одноразова матеріальна допомога Почесним донорам України в розмірі 1180,50 гривень: *виплата проведена 487 особам.* Також **82 Почесних донори** користувалися безоплатним проїздом в міському авто- та електротранспорті, за що бюджетом **компенсовано витрати** підприємству-перевізнику на 148,3 тис. гривень.

Для підтримки **252 мешканців** територіальної громади, які опинилися в складних життєвих обставинах та яким важко самотійно подолати матеріальні труднощі було надано матеріальну допомогу за рішенням відповідної комісії (*1 334,1 тис. гривень*). Крім того, **6 сім'ям, в яких виховуються діти, хворі на онкологічні та онкогематологічні захворювання** було надано одноразову матеріальну допомогу (*250 тис. гривень*) та **одній сім'ї, де виховується дитина з інвалідністю з вадами слуху за придбання слухового апарату** (*17,1 тис. гривень*).

Щомісяця надавалась грошова допомога **17 дітям з інвалідністю, хворим на рідкісні (орфанні) захворювання, які потребують спеціального дієтичного харчування та постійного прийому медичних препаратів, в розмірі 130 % прожиткового мінімуму** (*383,4 тис. гривень*).

Виплачена одноразова матеріальна допомога по 1 888,80 гривень **566 «чорнобильцям» категорії I** (*1 069,3 тис. гривень*) та по 944,40 гривень **859 «чорнобильцям» категорії II** (*811,2 тис. гривень*).

5 багатодітним сім'ям, де виховуються 2 та більше дітей з інвалідністю виплачено одноразову матеріальну допомогу в розмірі прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку **на 13 дітей** (*41,5 тис. гривень*).

Одноразову матеріальну допомогу також виплачено і **3 опікунам, у яких під опікою перебуває по 2 повнолітніх недієздатних особи, в розмірі прожиткового мінімуму на особу, яка втратила працездатність** (*14,2 тис. гривень*).

Проведено виплату **щомісячних та одноразових допомог** ветеранам війни та праці, людям похилого віку, особам з інвалідністю та мешканцям громади, які мають певні заслуги перед містом, на **306,7 тис. гривень**.

Де кілька років поспіль товариство допомоги особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Феліцитас» є переможцем конкурсу, який проводиться департаментом, з визначення програм, спрямованих на надання у Сумській міській територіальній громаді деяких видів соціальних послуг на базі інституту громадянського суспільства та в домашніх умовах, для виконання **яких надається фінансова підтримка з бюджету громади** (*822,9 тис. гривень*).

Для компенсації витрат автостоянкам за зберігання **транспортних засобів водіїв з інвалідністю**, водіїв, які перевозять осіб з інвалідністю, у тому числі транспортними засобами, що належать громадським організаціям осіб з інвалідністю, підприємствам, установам, організаціям, які провадять діяльність у сфері соціального захисту на всіх автостоянках незалежно від форми власності, **перераховано 59,1 тис. гривень чотирьом автостоянкам за зберігання автомобілів 29 осіб.**

Окрім зазначеного, в рамках програми «Милосердя» **сім'ям, члени яких загинули в межах громади внаслідок повітряних або артилерійських обстрілів**, перераховано матеріальної допомоги **на 8 750 тис. гривень за 35 загиблих.**

86 постраждалим домогосподарствам, які проживали в будинках, що були пошкоджені внаслідок війни, виплачено матеріальну допомогу **на 6 млн. гривень**, в тому числі 3 домогосподарствам, житло яких було пошкоджено в 2024 році, та 83 домогосподарствам – в 2025 році.

41 громадянину, житло яких було знищено/зруйновано і водночас визнане непридатним для проживання, надавалась **щомісячна матеріальна допомога для покриття витрат на проживання (871,5 тис. гривень).**

Ще **33 мешканці** громади отримали матеріальну допомогу за **самостійне відновлення житла, пошкодженого внаслідок війни**, на **703,2 тис. гривень.**

Також **101 мешканцю** домогосподарств у будинках **36, 36А, 36Б, 36В, 38, 38А, 38В по вулиці Героїв Крут** міста Суми було надано одноразову матеріальну допомогу для самостійного відновлення вікон та балконних блоків, які зазнали пошкоджень внаслідок ракетного удару зі сторони країни агресора (**3 686,2 тис. гривень**) та **15 мешканцям** громади було надано матеріальну допомогу за **самостійне відновлення пошкоджених вікон та балконних блоків** на території міста Суми, як ліквідацію наслідків ракетних ударів зі сторони країни агресора 17.11.2024 (**508 тис. гривень**).

Відповідно до програми «Соціальна підтримка ветеранської спільноти» профінансовано **127,3 млн. гривень**, що на 9% менше ніж фінансування видатків по програмі в відповідному періоді 2024 року (**139,7 млн. гривень**). Всього заходами програми охоплено майже **5 тисяч громадян.**

Для підтримки членів **добровольчих формувань** профінансовано **92,7 млн. гривень** для надання матеріальної допомоги майже **2 тисячам добробатівців.**

З метою соціальної підтримки **Захисників/Захисниць України** коштом бюджету громади **надано матеріальної допомоги на 5,4 млн. гривень**, з яких **4,5 млн. гривень** – 381 Захиснику України, що отримали контузію, поранення під час бойових дій; **491,1 тис. гривень** – 47 Захисникам України, які опинилися в складних життєвих обставинах; **453,3 тис. гривень** – 25 особам з інвалідністю I групи щомісячної матеріальної допомоги.

Для надання матеріальної допомоги **сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України** профінансовано **12,6 млн. гривень**: 260 батькам та дружинам виплачено допомогу на вирішення соціально-побутових питань по 10 тис. гривень (2,6 млн. гривень); 167 сім'ям виплачено

допомогу на виготовлення та встановлення намогильної споруди на могилі загиблого по 60 тис. гривень (10 млн. гривень); 5 особам відшкодовано за проїзд один раз на рік залізничним транспортом (5,5 тис. гривень).

345 дітям, батьки яких загинули (померли), щомісяця виплачується грошова допомога в розмірі 150% прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку (8,2 млн. гривень).

Для забезпечення поховання загиблих (померлих) Захисників/ Захисниць України профінансовано з бюджету **1,8 млн. гривень (для поховання 97 осіб).**

Надано матеріальну допомогу на оплату житлово-комунальних послуг **733 сім'ям (1 126 особам) загиблих (померлих) захисників України на суму 3,7 млн. гривень; 48 сім'ям (104 особам) Захисників України на 116 тис. гривень та 9 сім'ям загиблих в Афганістані воїнів-інтернаціоналістів на 46 тис. гривень.**

Для надання **фінансової підтримки** громадській організації ветеранів «Ліпозінварс» профінансовано **12 тис. гривень.**

Окрім зазначеного, коштом бюджету громади **відшкодовано витрати підприємствам-надавачам послуг за надані пільги громадським організаціям ветеранів війни по оплаті за користування комунальними послугами на 196,8 тис. гривень.**

Проведено виплату **щомісячних та одноразових допомог ветеранам війни, особам з інвалідністю внаслідок війни та сім'ям загиблих в Афганістані воїнів -інтернаціоналістів, на 354 тис. гривень.**

Для **безоплатного харчування 536 дітей, батьки яких є Захисниками України, в закладах дошкільної освіти та 238 учнів закладів загальної середньої освіти, ліцею, гімназії профінансовано 1,7 млн. гривень.**

86 Захисників України та членів сімей загиблих (померлих) отримали додаткові медичні послуги, для чого з бюджету громади профінансовано 454 тис. гривень.

Сформований та ведеться **реєстр недієздатних повнолітніх осіб, до якого внесено інформацію по 437 особам, 52 з них перебувають в інтернатних установах або лікувальних закладах для осіб, які страждають на психічні розлади. Шляхом проведення обстежень житлово-побутових умов проживання вивчено потреби 257 осіб, де під опікою перебувають недієздатні повнолітні громадяни.**

Надано методичну допомогу з питань опіки **148 громадянам, прийнято участь у 112 судових засіданнях. Організовано проведення 6 засідань опікунської ради при органі опіки та піклування, під час яких розглянуто 42 заяви громадян, як наслідок, над 31 особою встановлено опіку вперше, по 11 - продовжено термін перебування під опікою.**

Відповідно до власних повноважень одним із завдань департаменту є **надання допомоги особам, що знаходяться у складних життєвих обставинах, у вигляді натуральної допомоги.**

З початку введення воєнного стану департаментом організовано **моніторинг потреб мешканців Сумської міської територіальної громади в гуманітарній допомозі. Дані потреби виявляються в результаті спілкування з громадянами на особистих прийомах, в ході телефонних консультацій, а також**

під час виходів за місцем їх проживання. Інформація щодо потреб узагальнюється для подальшого її аналізу та вжиття заходів по забезпеченню потребуючих осіб допомогою. Так, з початку 2025 року виявлено **1 671 особа, яка потребує гуманітарної допомоги** (всього з 2022 року взято на облік в департаменті для забезпечення гуманітарною допомогою 10 602 особи).

Із загальної кількості потребуючих **96% - це внутрішньо переміщені особи** (10 156 чол.), інші категорії - це багатодітні сім'ї (120 сімей), особи з інвалідністю (35 чол.), члени сімей безвісти зниклих Захисників України та поранених Захисників України (252 чол.), тощо. Серед потребуючих гуманітарної допомоги **2 732 особи пенсійного віку** (25,8%).

Найбільша потреба виникає в продуктах харчування – 10 109 осіб, засобах гігієни – 8 084, комплектах постільної білизни – 5 002. Звертаються також щодо отримання дитячих засобів гігієни (605) та дитячого харчування (270), тощо.

У співпраці з партнерами протягом I півріччя 2025 року сприяли **видачі понад 14 тисяч наборів гуманітарної допомоги**, зокрема:

➤ **7 959 мешканців громади та внутрішньо переміщені особи** отримали продуктові набори від Благодійної організації «БФ «Глобал Емпавермент Мішн ЮА»;

➤ **4 243 особи з числа внутрішньо переміщених, осіб з інвалідністю I та II групи**, отримали продуктові набори від італійської неурядової організації **Fondazione Progetto Arca**;

➤ **445 упаковок підгузків** отримали **внутрішньо переміщені особи, мешканці громади, яким встановлена група інвалідності та особи, визнані судом недієздатними** від італійської неурядової організації **Fondazione Progetto Arca**;

➤ **86 внутрішньо переміщених осіб** забезпечені гігієнічними наборами наданими італійською неурядовою організацією **Fondazione Progetto Arca**;

➤ **125 гігієнічних наборів (сімейний) та 50 гігієнічних наборів (з особливими потребами)** отримали **внутрішньо переміщені особи, що були евакуйовані з прикордонних громад Сумської області, наданих Чеською гуманітарною організацією «Людина в біді»**;

➤ **134 наборів одягу (джинси та футболка), 388 – штанів, 361 - джинси** отримали **внутрішньо переміщені особи** від Благодійної організації «БФ ХУМЕІД»;

➤ **7 наборів постільної білизни (ковдри та подушки)** отримали **внутрішньо переміщені особи та мешканці громади житло яких пошкоджене внаслідок збройної агресії російської федерації, за співпраці з містом - партнером Целле (Німеччина).**

Підпорядковані комунальні установи соціального захисту населення

Комунальною установою «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня» надано соціальних послуг **2 509 громадянам**, що становить 100% від кількості потребуючих. На утримання терцентру з бюджету профінансовано 13,2 млн. гривень.

76 соціальних робітників обслуговують вдома **756 потребуючих**, яким надаються понад 30 заходів соціальної послуги догляд вдома, в тому числі **74 особи з приєднаних до міста громад**. Три відділення денного перебування відвідують щоденно понад 120 осіб з інвалідністю та похилого віку. Працюють клуби за інтересами: «Група здоров'я», клуб «Майстриня», клуби «Гармонія» та «Різнокольоровий світ», якими охоплено понад 90 літніх мешканців громади.

Вперше взято на обслуговування 401 особу.

Організовано роботу **Мобільної соціальної служби**, під час виїздів якої надаються соціальні послуги **потребуючим мешканцям громади з числа осіб похилого віку та з інвалідністю** (соціально-психологічна діагностика, консультування, доставка продуктів харчування, промислових та господарських товарів, косіння трави, генеральне прибирання житла, миття вікон, приготування їжі тощо). З початку поточного року даною службою надано **358 соціальних послуг 104** потребуючим громадянам.

Продовжує роботу проєкт «Соціальний простір» (вул. Холодногірська, буд. 33/1), на базі якого здійснюється надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам та мешканцям громади, постраждалим від війни. В просторі можна отримати послуги із психологічної підтримки, послуги перукаря, дрібного ремонту одягу, також організовано банк одягу та взуття, іншої гуманітарної та благодійної допомоги. За час роботи даного простору **5619 громадян отримали відповідні послуги**, в тому числі 2 164 переселенці.

В рамках реалізації спільного з ПАТ «Сумська Паляниця» проєкту «Соціальний Хліб», щотижня **400** самотніх громадян забезпечуються хлібобулочними виробами: безкоштовно видано 20 800 одиниць хлібобулочних виробів.

Отримано благодійної допомоги від волонтерських, гуманітарних, громадських організацій (продуктові набори, технічні засоби реабілітації, засоби особистого догляду, тощо) на **218,7 тис. гривень**, яка була надана понад **2 тисячам особам**.

Будинком нічного перебування надавалися заходи із соціальної інтеграції та реінтеграції **121 особі**, з них 8 внутрішньо переміщеним особам. **Надано 688 послуг притулку**, якими охоплено **41 бездомну особу**.

Всього на обліку в установі перебуває **85 бездомних осіб**, з них у 57 осіб місце проживання зареєстровано за адресою даного закладу.

Проведено **26 рейдів соціального патруля**, результатом яких є виявлення 9 бездомних осіб, з яких **5 осіб звернулися та отримали послуги** в Будинку нічного перебування.

Підопічним надано **61 благодійний обід** на 1651 порцію для 558 осіб, забезпечено 558 наборами продуктів харчування та 28 осіб отримали речі бувші у вжитку.

Для організації роботи **комунальної установи «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради** (далі – Центр) коштом бюджету громади профінансовано 3,1 млн. гривень.

Відділенням соціальної адаптації надано **10 643 послуги** по 5 795 зверненням Захисників / Захисниць України та членів їх сімей.

Відділенням психологічної підтримки надано 615 послуг по 785 зверненням Захисників / Захисниць України та членів їх сімей.

Відділенням «Сервісний офіс у справах ветеранів» забезпечено супровід 457 осіб, на надано 507 послуг.

Шляхом залучення лікарів на договірних засадах надаються медичні та реабілітаційні послуги, зокрема: послуги лікаря-невропатолога, лікаря фізичної та реабілітаційної медицини, бальнеологічні, електролікувальні послуги, лікувального та оздоровчого масажу. Всього 3 325 послуг медичного та реабілітаційного спрямування отримали мешканці за 1 157 зверненнями.

Взагалі, до Центру звернулося 4 771 особа, з них: членів сімей Захисників України – 3 408. В тому числі вперше звернулися 223 учасника бойових дій та 661 член сімей.

Сумським міським центром соціальних служб забезпечено проведення соціальної роботи з мешканцями громади, які опинилися в складних життєвих обставинах: надано 8 937 послуги 3 638 родині, проведено оцінку потреб 3 251 дитини для подальшого оформлення документів щодо встановлення статусу особи, постраждалої внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів Під соціальним супроводом центру з початку 2025 року перебуває 151 сім'я зі складними життєвими обставинами, в яких виховується 267 дітей.

Мобільною бригадою соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі здійснено 270 виїздів, надано послуги першої психологічної допомоги 175 особам.

Послуги у Кризовій кімнаті отримали 5 родин, де виховуються 8 дітей.

У Денному центрі соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі проводилась робота зі 124 особами, які зазнали насильства (надані консультації, психологічна допомога, інформування з питань соціального захисту).

Комунальною установою «Центр матері та дитини» було надано в умовах установи 475 послуг 148 особам, у тому числі надано консультації за номером телефону «Соціальної підтримки» 119 особам, де у цілодобовому режимі щодня мешканці громади мають можливість отримувати консультації щодо роботи установи, відповідального материнства, отримання притулку матерями з дітьми, які опинилися у СЖО, потерпають від насильства в родині.

У звітному періоді послугу притулку в центрі отримувало 29 осіб, яким надано 365 заходів із відновлення/зміцнення родинних зав'язків, корекції поведінки у повсякденному житті, допомогу в отриманні медичних послуг в рамках послуги соціальної інтеграції та реінтеграції.

Перший заступник
директора департаменту

Світлана МАРИНЧЕНКО